

TRIK. 3, 23, 3, 43. H. 653. H. an. MED. HALAJ. 2, 386. R. 7, 26, 17. ÇIC. 3, 68, 10, 84. DAÇAK. 91, 6. am Ende eines adj. comp. MĀLAV. 40. SPR. (II) 1033. KATHĀS. 104, 113. विप्रनष्टविशेषका R. 3, 55, 6. 58, 45. — c) m. a) eine best. Redefigur, in der zwei Gegenstände beim ersten Anblick als gleich, schliesslich aber doch als verschieden hingestellt werden, KUVĀLAJ. 143, b. 144, a (170). Beispiel SPR. (II) 1612. — β) N. pr. eines Gelehrten TĪRAN. 149. — d) f. विशेषिका ein best. Metrum: 4 Mal — — — — — COLEBR. Misc. Ess. II, 160 (VI, 16). — e) n. eine Verbindung von drei Çloka, durch welche ein und derselbe Satz durchgeht: त्रिभिर्विशेषकम् ÇATR. S. 54. 61. — Vgl. पत्र (auch RAGH. 9, 32).

विशेषकच्छेद्य n. unter den 64 Künsten Verz. d. Oxf. H. 217, a, 2. wohl die Kunst Stirnzeichen zu malen.

विशेषज्ञ adj. den Unterschied der Dinge kennend so v. a. Urtheilskraft —, Einsicht besitzend SPR. (II) 105 (Gegens. अज्ञ). (I) 2985. KATHĀS. 25, 127. HIT. 129, 9. वाग्विशेषज्ञ sich auf mannichfache Reden verstehend, redefertig R. 2, 81, 1. अविशेषज्ञता f. Mangel an Urtheilskraft, Unverstand KATHĀS. 49, 223.

विशेषण (vom caus. von शिष् mit वि) 1) adj. unterscheidend, einen Unterschied ausdrückend, specialisirend; n. das näher Bestimmende, Attribut, Adjectiv, Apposition, Prädicat: विशेषाः पञ्च भूतानां तेषां चित्तं विशेषणम् MBH. 14, 1404. एतद्विशेषणं तात मनोबुद्धोपदत्तम् 3, 12515. स मे भवान् शंसतु सर्वमेतत्सामान्यशब्दैश्च विशेषणैश्च 12, 7374. तच्च स्वशब्दाकारस्य विशेषणम् P. 7, 3, 47. Schol. TARKAS. 26. कर्म^० SUGR. 1, 247, 4. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 1, 4, 19. 4, 3, 9. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 96. 98. SARVADARÇANAS. 62, 19. 101, 22. 104, 9. 119, 22. Verz. d. Oxf. H. 193, a, 29. VOP. 3, 9. BHĀG. P. 5, 18, 30. P. 1, 2, 52. 2, 1, 57. 3, 35. WEBER, RĀMAT. UP. 343. VIKR. 20, 3. सविशेषणामाख्यातं वाक्यम् ein Verbum finitum mit seinen Ergänzungen und näheren Bestimmungen heisst Satz H. 242. विशेषणता BHĀSHĀP. 60. KUSUM. 40, 13. Verz. d. Oxf. H. 240, a, No. 381. — 2) n. Art, Species (= विशेष): नानाप्रकृषैर्नानायुद्धविशेषणैः MBH. 7, 1124. P. 2, 2, 8, VĀRTT. 3. — 3) n. das Unterscheiden, Unterscheidung SĀH. D. 4, 1. 452. ककारो नः क्व इति विशेषणार्थः P. 3, 1, 8, Schol. 4, 1, 2, Schol. BHĀG. P. 3, 26, 46. 33, 25. SARVADARÇANAS. 127, 17. fg. das Specialisiren, genauere Angabe Verz. d. Oxf. H. 49, a, 5. 56, a, 13. हि स्याद्विशेषणे HALAJ. 5, 95. — 4) n. das Bessermachen, Uebertreffen: अस्य काव्यस्य कवयो न समर्था विशेषणे। विशेषणे गृहस्थस्य शेषास्त्रय इवाश्रमाः ॥ MBH. 1, 73. 653. — 5) n. = विशेषोक्ति SĀH. D. 434. — Vgl. क्रिया^०, निर्विशेषण.

विशेषणीकर (विशेषण + 1. कर) zum Unterscheidenden machen: हेतुविशेषणीकृतव KUSUM. 33, 12.

विशेषतम् (von विशेष) 1) am Ende eines comp. je nach der Verschiedenheit: विद्या^० M. 11, 2. कर्मविद्या^० 12, 41. विशेषतम् so v. a. विशेषस्य der Besonderheit KAN. 4, 1, 4. धातुर्मनःशिलाद्यद्वैगैरिकं तु विशेषतम् so v. a. Röthel ist aber eine Species davon AK. 2, 3, 8. अ^० ohne Unterschied M. 9, 125. R. 2, 32, 33. 77, 23. KATHĀS. 37, 5. — 2) adv. = विशेषेण, विशेषात् vorzüglich, vornehmlich, besonders, vor Allem, zumal M. 2, 226. 4, 209. 5, 21. 7, 55. 8, 323. 12, 93. JĀG. 1, 203. MBH. 1, 5986. 3, 2175. 2366. 2636. 2638. 2777. 5, 5441. 5972. 7299. R. 1, 4, 16. 10, 36. 54,

11. 59, 13. 2, 21, 60. 26, 26. 31, 20. 64, 22. 31. 73, 18. 4, 6, 18. 14, 10. SPR. 2381. 3340. 5089. 5285. VARĀH. BRH. S. 9, 12. 11, 9. 25, 6. KATHĀS. 12, 48. 33, 5. PRAB. 9, 3. 84, 8. BHĀG. P. 1, 17, 41. 8, 21, 12. PĀNĀT. 47, 7. HIT. 36, 12. 57, 12. 89, 22.

विशेषता (von विशेष) am Ende eines comp.: अरोपित^० (वाचः) nom. abstr. von अरोपितविशेष H. 70.

विशेषत्व (wie eben) n. Unterschiedenheit, Besonderheit Verz. d. Oxf. H. 49, a, 16. der Begriff der Besonderheit (Gegens. सामान्यत्व) KUSUM. 30, 12.

विशेषमति m. N. pr. eines Mannes Lot. de la b. l. 2. 12. eines Bodhisattva RĀSHTRAPĪLAPAR. 2.

विशेषमित्र m. N. pr. eines Mannes VJUTP. 91. TĪRAN. 204.

विशेषयित् (vom caus. von शिष् mit वि) nom. ag. der da unterscheidet, einen Unterschied macht MED. k. 213.

विशेषवचन n. Adjectiv, Apposition P. 8, 1, 74.

विशेषवत् (von विशेष) adj. 1) etwas Speciellem nachgehend, etwas Besonderes thuend MBH. 2, 849. — 2) mit specifischen Eigenschaften versehen BHĀG. P. 3, 26, 10. — 3) vorzüglicher, besser: यत्ते कृतं कर्म विशेषवद् ततः। कर्ष्ये MBH. 1, 5387. 12, 12866. HARIV. 1032. mit instr. (pl.) MBH. 8, 1525. — 4) unterscheidend: अ^० keinen Unterschied machend zwischen (loc.) JĀG. 3, 154.

विशेषविद् adj. = विशेषज्ञ SPR. 4755.

विशेषिन् (von शिष् mit वि oder von विशेष) adj. 1) von Andern verschieden, individuell BHĀG. P. 3, 10, 18. — 2) zuvorthuend, wetteifernd: परस्परविशेषिणः HARIV. 11899.

विशेषोक्ति (विशेष + उ^०) f. eine best. Redefigur: Hervorhebung der Verschiedenheit zweier im Uebrigen einander ähnlicher Dinge SĀH. D. 452. 106, 11. Verz. d. Oxf. H. 208, b, 21. KUVĀLAJ. 98, a.

विशेष्य (vom caus. von शिष् mit वि) adj. was unterschieden —, specialisirt wird; n. Substantiv, Subject TARKAS. 26. SARVADARÇANAS. 62, 19. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 96. 98. P. 2, 1, 57. 8, 1, 74. Schol. VOP. 3, 145. TRIK. 3, 1 in der Unterschr. Verz. d. Oxf. H. 183, a, 20. 191, b, 27. 192, a, 32, b, No. 437. KUSUM. 26, 2. 3. विशेष्यता 25, 19. विशेषणविशेष्यता (das suff. gehört zu beiden Worten) SARVADARÇANAS. 62, 19. विशेष्यक am Ende eines adj. comp. KUSUM. 29, 19. WILSON, SĀMKEJAK. S. 47. BHĀSHĀP. 134.

1. विशोक (2. वि + शोक) m. das Weichen des Kummer: मुहुदा विशोकाय BHĀG. P. 1, 10, 7. 3, 23, 52.

2. विशोक (wie eben) 1) adj. (f. श्रा) kummerlos d. i. sowohl keinen Kummer empfindend als auch von Kummer befreiend, Kummer fern haltend AIT. BR. 7, 13. KHĀND. UP. 8, 7, 1 (SARVADARÇANAS. 54, 22. fg.). MAITRĪJP. 6, 25. ÇĀNKEH. ÇR. 15, 17, 16. KAIVALJOP. bei MUIR, ST. 4, 304. MBH. 2, 291. 3, 2503. 16884. 7, 187. 2729. 13, 80. 15, 813. HARIV. 1155. 9021. R. 2, 96, 28 (105, 27 GORR.). R. GORR. 1, 1, 94. 5, 33, 36. 6, 95, 20. KUMĀRAS. 6, 92. KATHĀS. 119, 198. BHĀG. P. 1, 13, 31. 3, 24, 34. 7, 10, 62. ब्रह्मन् n. 2, 7, 48. 8, 12, 7. नाक KHĀND. UP. 2, 10, 5. लोकाः MBH. 1, 3659. BHĀG. P. 1, 19, 21. 4, 14, 15. 25, 39. पुष्करिणी MBH. 3, 12720. छत्रराजयः Verz. d. Oxf. H. 117, a, 38. सन्नती keinen Kummer schildernd, — vorführend SĀH. D. 416. — 2) m. a) Jonesia Açoka (s. अशोक) AUSH. 6. — b) N. pr. α) eines Rshi Ind. St. 3, 236, b. Verz. d. Oxf. H. 52, a, 25. —